

Arbetsmarknadsdepartementet
a.registrator@regeringskansliet.
se

Datum
2015-09-28

Dnr
KS 2015/0459

Svar på remiss – Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända (Ds 2015:33) (A2015/1726/IU)

Halmstads kommun har inbjudits till yttrande över Arbetsmarknadsdepartementets promemoria Ds 2015:33 – Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända.

Övergripande kommentarer

Halmstads kommun tycker förslaget är otillräckligt. Det behövs ytterligare insatser. Detta förslag leder till betydande inskränkningar i den kommunala självstyrelsen. Vi delar dock uppfattningen att denna lagändring behövs. Givet den nu aktuella och akuta situationen kan det vara nödvändigt att behöva använda lagstiftning för att nå en jämnare fördelning av mottagandet mellan landets kommuner. Tvingande lagstiftning gentemot kommunerna bör användas synnerligen sparsamt, eftersom vi kan känna osäkerhet kring hur de statliga ersättningarna kan komma att utformas efter en eventuell lagändring.

Många kommuner tar ett stort ansvar, men fler måste göra mer. Ekonomiska drivkrafter för att ta emot finns redan för de kommuner som tar ett stort ansvar, då de får en högre ersättning än de kommuner som tar ett mindre ansvar. Men fortfarande är mottagandet i kommunerna mycket ojämnt.

Enligt Boverket behövs 6 500 bostäder för att kunna bosätta de personer som fått uppehållstillstånd men som fortsatt sitter i anläggningsboenden.

I de avtal som skrivs mellan Migrationsverket och kommunerna gällande mottagande av nyanlända finns alltför stor flexibilitet för kommunerna att inte leva upp till sina löften. Man kan i dessa avtal ange ett antal platser som kommunen kan erbjuda, men i ett senare skede minska antalet drastiskt. Vi vill därför att kommunerna ska vara bundna av de avtal om mottagande som kommunen valt att ingå.

Det största problemet gällande kommunplacering av nyanlända är den generella bostadsbristen i Sverige. Detta tillsammans med det faktum att bostäder ofta finns där jobben inte finns skapar en stor diskrepans i möjligheterna till såväl jobb som bostad. Som exempel vill vi nämna att överklagandeprocessen gällande bygglov måste kortas och andelen ogrundade överklaganden måste minska. Vi vill se en begränsning av möjligheterna till överklagande av bostadsbyggande. De förenklade reglerna för byggnation av studentbostäder bör gälla samtliga nya bostäder under 35 kvadratmeter.

Bullerreglerna bör mildras för vissa typer av boende, framför allt små bostäder och statliga bostäder så som anläggningsboenden för asylsökande.

Då många i dag väljer att bosätta sig hos släkt eller vänner utan hjälp från Arbetsförmedlingen gör detta att planeringen för kommunerna blir svår. Det finns kommuner som på grund av stor inflyttning av dem som väljer eget boende inte har haft möjligheter att sluta avtal om mottagande med Migrationsverket. Eget boende har både för- och nackdelar. En av fördelarna är att man kan komma nära nätverk som kan vara värdefulla för att skapa sig ett nytt liv i Sverige. Detta gäller särskilt om man flyttar till en region med en stark arbetsmarknad. Men samtidigt ser vi flera nackdelar eftersom det ofta är så att man flyttar till utanförskapsområden där möjligheterna till integration är dåliga.

För att skapa en jämlik fördelning mellan Sveriges kommuner är det viktigt att fördelningen av mottagandet ställs emot kommunens totala mottagande. I lagförslaget framgår att anvisningen sker med hänsyn till kommunens arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek samt sammantagna mottagande av nyanlända. Halmstads kommun ser positivt på denna fördelningsgrund.

Lagförslaget bedöms inte innebära några större förändringar för Halmstads kommuns verksamheter antalsmässigt eller ekonomiskt gällande mottagning av nyanlända. Halmstads kommun når redan i dag länstalet om 90 anvisade platser. Utöver dessa tar Halmstads kommun även emot cirka 600 nyanlända per år i eget boende.

5.5 Beslut om anvisning ska inte kunna överklagas

Halmstads kommun delar uppfattningen att föreliggande lagförslag kommer att leda till en mer jämn och rättvis fördelning av mottagandet på nationell, regional och lokal nivå. Besluten om fördelning kommer inte att vara överklagningsbara vilket anses vara en förutsättning för att uppnå avsedd effekt med förslaget.

5.7.4 Överenskommelser om mottagande av nyanlända

Lagförslaget bedöms leda till utökad regional samverkan då det kommer att ges möjlighet till samarbete mellan kommunerna avseende fördelning av länstal utifrån boendesituation och arbetsmarknad.

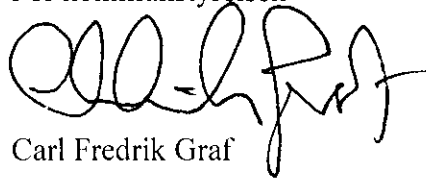
5.7.5 Vissa ersättningar till kommunerna

Promemorian föreslår full kostnadstäckning för kommunerna avseende hyreskostnader som avser tiden från det att kommunen har anmält en anvisningsbar plats inom en överenskommelse tills dess att en nyanländ flyttar in. Nyanlända är efter inflyttning själva ansvariga för sina hyreskostnader. När de blivit kommunmottagna har de rätt till statlig etableringsersättning, precis som i dag. För Halmstads kommun innebär detta en positiv förändring som kommer att medföra full täckning för kostnader avseende eventuella tomhyror.

7.3 Konsekvenser för kommunerna

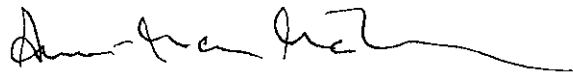
I avsnittet ”7.3 Konsekvenser för kommunerna” underskattas bostadssituationen i kommunerna. Bostadsbristen som bland annat leder till att det kommunala fastighetsbolaget i Halmstad har en kö på 7 år behandlas endast i en kortfattad mening som inte motsvarar den verkliga situationen. Halmstads kommun uppmanar Arbetsmarknadsdepartementet att adressera de faktiska utmaningarna kommunerna har gällande bostadssituationen.

För kommunstyrelsen

Carl Fredrik Graf

Kommunstyrelsens ordförande

Ann-Mari Mäkikangas

Avdelningschef